

חידון פורים

1. "וְהָיְתָה נִתְּנָה בְּשׁוֹשַׁן הַבִּירָה" (אסתר ג, טו) – איזה משפט אינו נכון?

- בירה היא מצודה
- בירה בתנ"ך אינה זהה לעיר בירה בעברית ימינו
- בירה היא מילה פרסית
- צורת הרבים של בירה היא בירניות

2. "על כן היהודים הפְּרָזִים היִשְׁבָּים בְּעָרֵי הַפְּרָזוֹת עָשִׂים אֶת יוֹם אַרְבָּעָה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ אֶדֶר שְׁמֹחָה וּמְשֻׁתָּה וַיּוֹם טוֹב וּמְשַׁלַּח מְנוֹת אִישׁ לְרֵעֵהוּ" (אסתר ט, יט)

מה הן "ערי פרזות"?

- ערי שדה
- ערים ללא חומה
- ערים מבוצרות
- ערים מפורזות

3. מה הצירוף הנכון מבחינה דקדוקית?

- פורים שושן
- שושן פורים

4. מה מקור השם מרדכי?

- שם האל הבבלי מֶרְדֹּךְ
- מן הפועל מֶרַד בסיומת הכינוי הקדום לנוכחת (כִּי)
- הלחם: מֶר + דְּכִי – רמז לגורלו המר והמדכדך עד הניצחון על המן

5. איזו צורה אינה נכונה?

- אסתר המלכה
- המלכה אסתר
- מלכת אסתר

6. "ג באדר הוא יום "תענית אסתר". מה ההבדל בין המילים צום ותענית?

- תענית היא צום ארוך ומוקפד יותר
- צום מלשון המקרא ותענית רווחת בלשון חז"ל
- בתנ"ך "תענית" הייתה 'צום לעניים' והיו לה חוקים שונים

7. איזו מילה אינה נרדפת למילה כתר?

- כָּלִיל

- גֵּזֶר
- עֵטְרָה
- תִּימוֹרָה

8. מתי נוצרה המילה 'תחפושת'?

- בלשון חז"ל
- בימי הביניים
- בתחילת המאה ה־20

9. איזו מילה מן התנ"ך מציינת אביזר דומה למסכה?

- אֶפֶר
- מִסְנָאָה
- מִסְכָּת

10. מה משמעות המילה 'מסכה' ברשימת כלי בית של ועד הלשון בשנת 1914?

- וילון
- מפה
- שבילה (ראנר לשולחן)
- שמיכה

11. מה מקור המילה עדלידע?

- מארמית: עד דלא (שלא) ידע
- זו מילה בידיש שמשמעותה קרנבל
- מילה יוונית (כמו אולימפיאדה), הכתיב המקורי הוא בסיומת זה: עדלידה

12. את אוזני המן ממלאים במילוי פֶּרְג או פֶּרְג?

- פֶּרְג
- פֶּרְג
- שתי הצורות נכונות

13. "ליצן קטן נחמד" או "לצן קטן נחמד"?

- בניקוד כותבים לֶצָן, ובלי ניקוד ליצן
- ליצן בכל מקרה
- מי שהוגה letsan כותב לצן, ומי שהוגה leytsan כותב ליצן

14. מה מקורן של המילים 'לולין' ו'מוקיון'?

- איטלקית

- ארמית
- יוונית
- צרפתית

15. מדוע 'מגילה' נקראת כך?

- מן המילה 'גילוי' מכיוון שכותב המגילה גילה בה את פרטי הסיפור
- מן השורש גל"ל כי היא כתובה על רצועת קלף גלולה
- מן המילה 'גילי' (שמחה) – מכיוון שהיא מגוללת סיפור שמח עם סוף טוב

16. מהו "פתגם המלך" במגילת אסתר (א, כ)?

- אַמְרַת שֶׁפֶר שֶׁל הַמֶּלֶךְ
- חוֹתֵם הַמֶּלֶךְ
- פְּקוּדָה שֶׁל הַמֶּלֶךְ

17. איזה מן הביטויים הבאים אינו ממגילת אסתר?

- אֶבֶל וְחִפּוּי רֹאשׁ
- וְאֶשֶׁר יִגְרָתִי בָּא לִי
- כְּאֶשֶׁר אֶבְדָּתִי אֶבְדָּתִי
- כְּכִתְבְּכֶם וְכִלְשׁוֹנִם

18. ארבע המילים הבאות לקוחות מן המגילה. איזו מהן אינה שאולה מן הפרסית?

- פּוּר
- גִּנְזִים
- דָּת
- פִּתְשָׁגוֹן

19. "וַיִּכְתֹּב כָּכָל אֲשֶׁר צִוָּה מֶרְדֳּכָי אֶל הַיְהוּדִים וְאֶל הָאֲחַשְׁדָּרְפָּנִים וְהַפְּחוֹת וְשָׂרֵי הַמְּדִינּוֹת".

מי הם הפחות?

- אלה שנחשבים קצת פחות
- תואר של שליט (פְּחָה ביחיד)
- כינוי לשמות המחוזות באימפריה הפרסית

20. מה מיוחד במילה "והאחשדרפנים"?

- היא אחת משלוש המילים הארוכות ביותר בתנ"ך.
- בקריאתה הפוך "מינפרדשחאהו" מתקבלת מילה שמשמעה הפוך.
- המילה היחידה במגילה שהיא לא עברית ולא פרסית אלא יוונית.

21. במגילה מסופר שאחשוורוש נתן "מִשְׁאֵת כִּיד הַמֶּלֶךְ". איזו מן המילים הבאות אינה נרדפת

למשאת?

- זבד
- דורון
- שי
- תקבול

22. איזה מן הביטויים הבאים אינו במגילת אסתר?

- נהפוך הוא
- אוזן המן
- עד חצי המלכות
- כיד המלך

23. המילים שלפניכם מופיעות במגילה. איזו מהן מופיעה גם בספרי תנ"ך אחרים?

- בִּיתָן
- קֶתֶר
- שְׂרָבִיט
- תְּכֵלֶת

24. אחשוורוש מרבה לכעוס. איזה ביטוי אינו מתאר כעס?

- קֶצֶף
- חֲמָתוֹ בְּעֵרָה בּוֹ
- חֲפוֹ פָּנָיו

25. בפורים נותנים מתנות לאביונים – איזו מן המילים אינה נרדפת ל"אביון"?

- דל
- רש
- קבצן

26. מה משמעות הביטוי שיכור כלוט?

- שיבוש של הביטוי "שיכור קלות" – מישהו שרק מעט מבוסס.
- מצב של שכרות דיכאונית – לוט פירושו מכוסה או עטוף, כמו לוט בערפל.
- שיכור מאוד, על שם לוט בן הקרן שכאשר היה שיכור בנותיו שכבו עימו.

27. ההפך מן שיכור – פיקח או פיכח?

- פיקח
- פיכח
- גם וגם

28. משנכנס אדר – מרבין בשמחה או מרבים בשמחה?

- מרבים
- מרבין
- גם וגם. העיקר שיהיה שמח